سەرۆک کۆمار: دیموکراسی سیستەمێکی گونجاوە بۆ گەیشتن بە دادپەروەری لە وڵات

ئەمڕۆ چوارشەممە، عەبدوللەتیف جەمال ڕەشید، سەرۆك كۆمار، سەركەوتنی عێراقییەكانی لە ڕووبەڕووبوونەوەی تیرۆر و بنیاتنانی دەوڵەت دووپاتكردەوە، هاوكات ئاماژەی بەوەدا كە دیموكراسی سیستەمێكی گونجاوە بۆ گەیشتن بە دادپەروەری لە عێراق. سەرۆك كۆمار لە وتارێكیدا لە كۆڕبەندی خۆڕاگریی ئایندە كە لە بارەگای كۆلێژی دەریایی (FRF) لە لەندەن بەڕێوەچوو وتی: گەلی عێراق بە خۆڕاگرییەوە ڕووبەڕووی تەحەددای جددی بووەوە، بەو پێیەی دیارترین مانای خۆڕاگری، دەرچوونی ملیۆنان عێراقی بوو بۆ بەشداریكردن لە هەڵبژاردنی پەرلەمان سەرەڕای هێرشی تیرۆریستی و بۆردومان“، ئاماژەی بەوەدا كە ”ئەزموونی دیموكراسی لە عێراقدا لەدایك بووە دوای ئازارە سەختەكانی گەلەكەمان بە درێژایی ساڵانی ستەمكاری و ئەو ڕژێمی دیكتاتۆرییە“. وتیشی، "لەدایك بوونی دیموكراسی سەخت بوو، بەو پێیەی لەگەڵ شەڕی ساڵی 2003دا بوو كە بە ڕووخانی ڕژێمی دیكتاتۆری كۆتایی هات، هەروەها لەگەڵ ڕاگەیاندنی داگیركاری عێراق، دواتریش ئەمنی و سیاسی و ئابووری و كۆمەڵایەتییە كاردانەوەكانی كە بۆ زیاتر لە ١٥ ساڵ بەردەوام بوون، و ئەمە هێشتا مامەڵە لەگەڵ هەندێك لە دەرئەنجامەكانی دەكەین تا ئێستا"، ئاماژەی بەوەشكرد كە "دوای دەیان ساڵ لە خەبات دژی دیكتاتۆریەت. جددیترین تەحەدا كە ئەزموونی دیموكراسی لە دوای ٢٠٠٣ ڕووبەڕووی بووەوە، هەڕەشەی تیرۆر بوو ، وەك چۆن قاعیدە بەردەوام

بوو لە کردنە ئامانجی شارەکان، گەڕەکەکان، بازاڕەکان، مزگەوتەکان، و شوێنی نیشتەجێبوون.ئەمە بە ساڵانێکدا تێپەڕین کە تیرۆریستان ڕۆژانە 10 ئۆتۆمبێلی بۆمبڕێژکراو یان زیاتریان دەتەقاندەوە، ئەمە جگە لە تاوانە خۆکوژییەکان بە بەکارهێنانی پشتێنەی تەقەمەنی.دژی چەی مرۆڤەکان. سەرۆك كۆمار ڕایگەیاند کە "گەلی عێراق بە خۆڕاگرییەوە ڕووبەڕووی تەحەدای جددی بووەوە، دیارترین مانای خۆڕاگریش بە دەرچوونی ملیۆنان عێراقی بە بەشداریکردن لە هەڵبژاردنی ئەندامانی پەرلەمان لە خولە جیاجیاکانی هەڵبژاردندا لەنێو تاوانەکانی بەردەوامی تیرۆریستیدا نوێنەرایەتی دەکرا". ڕوونیشی کردەوە کە "کارکردن بەردەوام بوو بۆ بەهێزکردنی بنیاتنانی دامەزراوەکان و پەرەپێدانی کاری دامەزراوەیی لەنێو فاکتەرەکانی چەسپاندنی دیموکراسی و خۆڕاگریی لە بەرامبەر تیرۆردا". ناوبراو ڕایگەیاند، "تەحەدای دیکە، جگە لە تەحەددیاتی تیرۆر، ئاوەدانکردنەوەی ئەو دەوڵەتەیە کە لە دوای شەڕی ٢٠٠٣ دامودەزگاکانی وێران بوون، بەتایبەتی بنیاتنانی هێزی چەکدار و دامەزراوە ئەمنییەکان لەسەر بناغەکانی دیموکراسی. ئەمە سەرەڕای هەموو شتێك لەم ڕێگایەدا سەرکەوتوو بووینسەختییەکانی دامەزراندنی و سەرەڕای تەحەددیاتی تیرۆر، هەروەها سەرکەوتوو بووین لە چەسپاندنی بنەماکانی مافەکانی مرۆڤ، پێشخستنی ئازادییەکان، پەرەپێدانی خزمەتگوزارییەکان و کارکردن بۆ دادپەروەری کۆمەڵایەتی". جەختیشی کردەوە کە ”ئەوەی گرنگە لە هەموو ئەمانەدا خۆڕاگرییە بۆ دیموکراسی و بەردەوامیی پێشکەوتن، بەو پێیەی دیموکراسی سیستمی گونجاوە بۆ گەیشتن بە دادپەروەری لە وڵاتێکدا کە پێکهاتەی هەمەچەشنی وەك عێراقی تێدایە“، ئاماژەی بەوەشکرد ”ئەمە پێویستی بە گەشەپێدانی مرۆیی هەیە لە بواری پەروەردەی جۆراوجۆردا، بوارەکانی پیشەسازی و ئابووری، بە شێوەیەك کە لە ڕاستیدا یارمەتیدەر بێت لە بەهێزکردنی پابەندبوونی خەڵك بە دیموکراسی و گەشەپێدانی". جەختیشی کردەوە کە "کارکردن بەردەوامە لە ڕێگەی دامودەزگاکانی حکومەت و پەرلەمانەوە بۆ گەیشتن بە زۆرێك لە یاسا پێویستەکان بە بەردەوامبوون لە بنیاتنانی دەوڵەت لەسەر بناغە پتەوەکان کە دادپەروەرانە بێ هەروەها، ڕوونیشیکردەوە کە "ئەو تەحەددایانەی ڕووبەڕووی ئەزموونەکەمان دەبنەوە دەتوانن فاکتەرێکی بەهێزی بن و خۆڕاگری بۆ دیموکراسی“.